

RÄDDA LIV

MAGASIN FRÅN FRÅN SVENSKA HLR RÅDET • #11 JUNI 2019

NYTT WEBB-
MAGASIN FÖR
SVERIGES
LIVRÄDDARE

*Så minns
vi Stig
Holmberg*

Svensk räddningstjänst rapporterar med hjälp av den nya tilläggsdelen i datasystemet Daedalos.

RESULTAT AV SAMARBETE:

Ny larmrapport för räddningstjänsten

**TIPS: SÅ
BLIR DU
EN SMS-
LIVRÄDDARE**

*Medaljer
till två
livräddare
i Kalmar*

**ALLT DU
BEHÖVER
VETA INFÖR
HLR2019**

Låt oss alla fortsätta Stig Holmbergs livsverk

♥ Det är med sorg vi tagit emot beskedet att Stig Holmberg, Svenska HLR-rådets grundare somnat in. Stigs insatser för hjärt-lungräddning i Sverige var epokgörande och mycket av resultatet kring implementation av hjärtlungräddning och hjärtstartare på och utanför sjukhus samt den överlevnad efter plötsligt hjärtstopp som vi ser idag är ett resultat av Stigs oförtrutna arbete.

Låt oss framöver fortsätta Holmbergs livsverk, tillsammans skall vi rädda ännu fler liv än vad vi gör idag. Vi skall tillsammans nå minst 1000 räddade liv på sjukhus samt minst 1000 räddade liv utanför sjukhus årligen och alla överlevare efter hjärtstopp ska ges förutsättningar för bästa möjliga livskvalitet. Det är därför glädjande att se en mycket hög aktivitet kring HLR-utbildning, lokala möten samt forskningsprojekt i Sverige och internationellt på ämnet HLR och första hjälpen.

Känn dig varmt välkommen att delta och interagera i samband med HLR2019 – vår stora kongress på Waterfront i Stockholm 24-25 September i år. De allra främsta experterna och föreläsarna är på plats, HLR-rådet arrangerar workshops, posterutställningar, A-HLR tävling och erbjuder föreläsningar i världsklass. Passa även på att ta del av arbetet med utveckling av HLR-rådets nya lärplattform och ta del av guidelinesprocessen till nästa stora konferens i Göteborg, Maj 2021, eller varför inte delta i vår "Morning run" i en av världens vackraste huvudstäder – Stockholm.

Låt oss tillsammans kämpa för delmålet om minst 1000 räddade liv såväl på som utanför sjukhus varje år, det är tillsammans som vi räddar liv!

Andreas Claesson
Ordförande Svenska HLR-rådet

Tillsammans ska vi rädda ännu fler liv än vad vi gör idag.

Mer om Stig på nästa uppslag.

Tomas Wallin och Jonas Klippvik tilldelas HLR-rådets medalj för räddande av liv.

Medalj till två livräddare

♥ Under en idrottslektion blir 14-åriga Hugo plötsligt yr och illamående under ett pass med cirkelträning. Strax där efter ramlar han ihop. I lokalen befinner sig idrottsläraren och HLR-instruktören Jonas Klippvik, som snabbt förstår det allvarliga i situationen. Han ber elever i klassen att larma 112, hämta skolans hjärtstartare och skaffa hjälp från fler vuxna på skolan. Självpåbörjar han HLR. Brandmannen Tomas Wallin är ledig och på väg ut på ett träningspass när han får ett SMS om att ett hjärtstopp skett på skolan mitt över gatan där han bor. Han tar sig snabbt till platsen och hjälper till. När ambulansen kommit till platsen har

skolans hjärtstartare kopplats upp och en strömstöt kan ges, några få minuter efter hjärtstoppet. Efter ytterligare några minuter börjar Hugo kvickna till och tas med ambulansen till sjukhus. Redan ett par veckor senare är han tillbaka och besöker sina kamrater på skolan.

Händelsen är ett bra exempel på vad utbildning i HLR, utplacering av hjärtstartare och hjältar som vågar ingripa kan bidra till. I det här fallet räddades en ung människas liv genom en väl fungerande kedja av åtgärder. För sina insatser belönas Jonas Klippvik och Tomas Wallin med HLR-rådets medalj för räddande av liv.

TEXT Johan Israelsson

En legendar har gått ur tiden

Ett arbete präglat av stora visioner, en hög grad av osjälviskhet och en mycket stor entusiasm för hjärt-lungräddning, så minns vi Stig Holmberg.

TEXT Johan Herlitz

♥ Stig Holmberg föddes 1927. Hans läkargärning påbörjades på 1950-talet då han tjänstgjorde som kirurg i Bollnäs. I början på 1960-talet sökte sig Stig till Göteborg. Hans mål var att bli kardiolog. Efter att en kortare period ha tjänstgjort inom geriatriken på Vasa sjukhus, vilket han tyckte blev litet tråkigt, kunde han flytta över till Sahlgrenska sjukhuset för att så småningom under Lars Werkös ledning på Medicin 1 börja arbeta med hjärtsjuka patienter.

När det blev aktuellt att upprätta den första hjärtinfarktavdelningen i slutet på 1960-talet spelade Stig en ledande roll och blev ansvarig för verksamheten. Stig Holmberg förblev överläkare på den första hjärtinfarktavdelningen på Sahlgrenska sjukhuset under sin resterande yrkeskarriär.

Redan i början på 70-talet insåg Stig vikten av att flytta fram positionerna för de hjärtsjuka genom att involvera ambulanssjukvården i det tidiga omhändertagandet. Viktiga studier leddes av Stig som dels dokumenterade vikten av en rörlig hjärtinfarktenhet och dels kartlade dödsorsakerna bland patienter som dog utanför sjukhus.

Ovanstående studier skapade i själva verket bakgrunden till hans stora livsgärning nämligen att bygga upp en av de stora folkrörelserna i Sverige dvs hjärt-lungräddning påbörjad av lekmän. Detta arbete fick sitt startskott när Stig 1983 tillsammans med kollegorna Bertil Wennerblom och Lars Ekström utbildade ett 20-tal läkare till att bli så kallade huvudinstruktörer i hjärt-lungräddning. Dessa huvudinstruktörer fick åka tillbaka till sina

Ingrid Steinsvoll räddades till livet av Stig Holmberg med en improviserad hjärtstartare i form av en avskuren lampsladd och aluminumfolie.

hemorter och utbilda instruktörer, som i sin tur utbildade lekmän (en så kallad kaskad-princip).

Idag 36 år senare är uppskattningsvis fem miljoner människor i Sverige utbildade i hjärt-lung-räddning. Det är numera snarare regel än undantag att hjärt-lungräddning har påbörjats av en lekman när ambulansen anländer till patienter som drabbats av ett hjärtstopp utanför sjukhus.

Stig Holmberg var också den person som kunde övertala ambulansöverläkarna i Sverige att 1990 starta ett av Sveriges första nationella kvalitetsregister som kartlägger de dryga 5000 människor som årligen drabbas av ett hjärtstopp utanför sjukhus och där hjärt-lungräddning har påbörjats.

Samma år påbörjade Stig även

uppbyggnaden av en mera organiserad utbildning av all sjukvårdspersonal i hjärt-lungräddning på Sahlgrenska sjukhuset. Denna organisation kom senare att bli modell för andra sjukhus runt om i landet.

Stig Holmbergs arbete präglades av stora visioner, en hög grad av osjälviskhet och en mycket stor entusiasm. Hans förmåga att stimulera unga medarbetare var oslagbar.

Stig fick bli 91 år gammal. In i det sista så gladdes han åt att få ta del av de långsiktiga frukterna av det arbete som han en gång så mödosamt hade initierat. Idag räddas mer än 600 människor till livet efter plötsliga oväntade hjärtstopp utanför sjukhus i Sverige. Stig Holmbergs arbete är sannolikt den viktigaste anledningen till att det har blivit så.

Hjärtstartare måste bli mer tillgängliga

Målet är att det ska finnas 20000 hjärtstartare utplacerade, men det gäller också att se till att tillgängligheten efter konstorstid ökar.

TEXT Ingela Hasselqvist-Ax

Tillgänglighet

♥ Hur ska vi fler hjärtstartare tillgängliga efter konstorstid? Efter klockan 17 försvinner tyvärr mer än 50% av alla tillgängliga hjärtstartare då många arbetsplatser stänger. Liknande siffror rapporteras även från Köpenhamn angående tillgänglighet kvällar och nätter. Två tredjedelar (64%), av alla hjärtstopp utanför sjukhus sker i hemmen, men hjärtstartarna är placerade på arbetsplatser och inlåsta i hög grad, vilket gör att livräddare inte kan nå dem.

Placering

♥ HLR rådet och Hjärtstartarregistret uppmanar därför ägare av hjärtstartare att exponera hjärtstartaren mer, hänga den utomhus och om möjligt göra den tillgänglig 7/24, årets alla dagar. Det finns larmade skåp att köpa för hjärtstartare som är uppsatta på mer trafikera-de platser.

Nyheter

♥ Vi har nu skapat en FAQ-flik på hjärtstartarregistret.se. Där har vi samlat de vanligaste frågorna om registret. Titta gärna där om du undrar över något!

På mobilen finns fliken under de vita strecken i övre, högra hörnet på registrets hemsida. Vi håller också på med projektet "Nya öppettider" när dessa är införda, kan man registrera lunchstängt, stängt vissa röda dagar som jul- och nyår mm. När Hjärtstartarregistret, SOS-Alarm och SMS-livräddare alla har infört förändringen i sina system kan vi köra igång, mer info kommer! Vi har nu cirka

19300 registrerade hjärtstartare, kan vi nå 20000 innan årets slut? Det vore toppen!

Ansvarig för hjärtstartare

♥ Är du ansvarig för en eller flera hjärtstartare som du vet är registrerade? Inför sommaren, gå gärna in och kontrollera att de är synliga på kartan hjartstartarregistret.se. Om hjärtstartaren inte är synlig, kan det bero på tre saker:

1) Ansvarig person har

inte svarat på våra valideringsmail som vi skickar var 6:e månad. 2) Startaren är registrerad som "Rörlig", 3) Ägaren har valt att ha den synlig enbart för SOS-Alarm och SMS-livräddare.

Behöver du hjälp? Maila till info@hjartstartarregistret.se

Johan Israelsson med Ewa Wallin från HLR-rådet.

Uppskattad konferens om vård efter hjärtstopp

♥ Post Cardiac Arrest Care har den 23-24 maj 2019 genomförts i Lund för fjärde gången. Kongressen arrangerades av Gisela Lilja, Hans Friberg och Tobias Cronberg (Lunds universitet och Skånes universitetssjukhus) och lockade runt 200 deltagare från hela världen med ett imponerande program. Föreläsningarna gav både en översiktlig och fördjupad bild av vården efter hjärtstopp, alltifrån tidig prognosbedömning till rehabilitering och långtidsuppföljning av livskvalitet.

Inledningstalaren Dag 1, Jerry Nolan (Storbritannien), visade dessutom på den avgörande betydelsen av tidigt larm, tidig HLR och tidig defibrillering när hjärtat stannar. Bland övriga talare kan nämnas Laurie Morrisson (Kanada), som argumenterade för tydliga och evidensbaserade riktlinjer för prehospitalt avbrytande av HLR, Clifton Callaway (USA) som gav en

grundlig översikt av vården efter hjärtstopp och patienternas återhämtning. En särskilt uppskattad presentation hölls av överlevaren Paul Swindell (Storbritannien), som berättade om sina upplevelser av att ha drabbats av hjärtstopp och det nationella nätverket för överlevare och närstående han startat.

Svenska HLR-rådet representerades av Ewa Wallin och Johan Israelsson, som hade fullt upp med att dela ut material och svara på frågor om "Informationsfolder till överlevare och närstående".

TEXT Johan Israelsson

Mer information om programmet:

www.mkon.nu/4thpostcare

Mer information om det brittiska nätverket:

www.suddencardiacarrestuk.org/

Mer information om vård efter hjärtstopp:

www.hlr.nu/vard-efter-hjartstopp/

Ska vi nöja oss med 11,4% överlevnad vid hjärtstopp utanför sjukhus? Nej, naturligtvis inte! Vi måste hela tiden förbättra oss, så att fler personer kan fortsätta att krama sina anhöriga, se barnen växa upp, och fortsätta leva ett bra liv. På HLR2019 kongressen kommer vi få veta mer om hur våra överlevare mår efter hjärtstoppet, när doktorand Johan Israelsson föreläser i ämnet dag ett.

TEXT Ingela Hasselqvist-Ax

TILLSAMMANS RÄDDAR VI LIV

♥ HLR rådet kallar kongressen "Tillsammans räddar vi liv", därför att varje länk i kedjan som räddar liv är lika viktig. Tidigt larm, tidig identifiering av hjärtstoppet på larmcentralen, tidig HLR och defibrillering, samt vård efter hjärtstopp är i fokus dag ett. Ökad överlevnad är också beroende av implementering av ny vetenskap, samt utbildning och spridning av kunskap. Skolan är därför ett viktigt fokusområde för HLR rådet. Alla elever måste få möjlighet att lära sig första hjälpen med start i förskolan. I samhällsspåret dag två kommer två spännande skolprojekt presenteras av Anette Nord, och Marit Røed Halvorsen från vårt grannland Norge. Hur vi bäst lär oss HLR som vuxna, kommer doktorand Helene Bylow att föreläsa om.

Sedan flera år har HLR rådet ett utbildningsprogram i Första hjälpen som riktar sig till allmänheten utan medicinska förkunskaper. Vi har därför ett block dag två om trauma där docent Therese Djärv föreläser, samt hur vi ska stoppa stora, externa blödningar, ett "hett" ämne de

senaste åren. Carl-Oskar Jonsson kommer att presentera ett nytt utbildningsprogram för räddningstjänsten i ämnet stor blödning. Vår huvudtalare är Brigadgeneral Tim Hodgetts från UK, grundare av "CitizenAID", om hur allmänheten ska kunna rädda liv vid masskadesituationer som skjutningar, bomb- och knivdåd, mm. Ladda gärna ner appen CitizenAID i förväg och se vad det handlar om!

Ett annat spännande ämne dag två är Hjärtssäker idrott, där vi har flera välrenommerade talare. Varför rör sig svenskarna allt mindre, hur kan man hjärtsäkra ett stort idrottsevenemang och varför får idrottare hjärtstopp? Anmäl er till HLR 2019, så får ni veta mer!

Vi är mycket glada att dag ett kunna erbjuda en key note föreläsning i ämnet Adrenalin vid hjärtstopp. Professor Tom Quinn från UK föreläser om den välgjorda PARAMEDIC2 studien. Studien har rönt stor uppmärksamhet det senaste året och är publicerad i New England Jour-

PREMIÄR FÖR TÄVLING PÅ KONGRESSEN

♥ För första gången i historien anordnar HLR-rådet en tävling i A-HLR på kongressen i höst! Tävligen blev snabbt fullteknad, och denna första gången så begränsar vi oss till fem deltagande lag.

Tävlingen kommer att genomföras i utställningslokalen på en scen så att publiken ska kunna se hur teamen agerar. Tävlingsledare är Ferenc Sari som har många års erfarenhet av att arrangera samma typ av tävling på ERCs kongresser. Domare är erfarna instruktörer och huvudinstruktörer i A-HLR vuxen.

Det ska bli fantastiskt roligt att se lagen tävla, och vi hoppas på stor publik! Prisutdelning blir i Stadshuset under middagen där det vinnande laget, förutom äran, får fri entré till HLR-rådets nästa kongress i Göteborg och en fin vandringspokal!

nal of Medicine. Mer om läkemedel vid hjärtstopp kommer dag två där Dr Mentzelopoulos från Grekland, berättar om Adrenalin, Kortison och Vasopressin, där man har studerat om dessa läkemedel tillsammans kan öka överlevnaden.

För första gången kan vi nu även erbjuda workshops under lunchen dag ett. Dels en som handlar om Fråga experterna om SMSlivräddare, samt en om Telefon-HLR av de norska specialisterna Tonje Søråas Birkenes och Helge Myklebust. Ej föranmälan, först till kvarn!

Vi frågade avslutningsvis Johan Björklund, utbildningsansvarig på HLR rådet och enhetschef på räddningstjänsten Dala Mitt, varför man ska anmäla sig till HLR kongressen? Johan svarar:

– Allas kunskaper är avgörande vid ett plötsligt, oväntat hjärtstopp. Oavsett yrke behöver alla kunna ingripa. Därför speglar kongressen vikten av att alla kan agera, tillsammans räddar vi liv.

Varmt välkomna till en spännande kongress!

Johan Björklund,
utbildningsansvarig
i HLR-rådet samt
sjukvårdsansvarig för
Räddningstjänsten
Dala Mitt.

Nationell sjukvårdslarmsrapport för räddningstjänsten

♥ Ett stort och viktigt steg i att möjliggöra bättre uppföljning av sjukvårdsinsatser som räddningstjänsten utövar har möjliggjorts tack vare ett samarbete mellan Lunds Programarkitekter AB (LPA) och Svenska rådet för hjärt- och lungräddning som skapat en tilläggsdel i det datasystem "Daedalos" som alla räddningstjänster i Sverige använder.

Daedalos har nu fått en tilläggsdel i vilken räddningstjänsten på ett enkelt sätt kan rapportera in symtom och åtgärder under insatsen vilket ger kommunernas räddningstjänst värdefull data att återrapportera till hälso- och sjukvårdshuvudmannen samt för att på en nationell nivå möjlighet få en bättre bild av verksamheten och samverkan som sker.

Ingela Hasselqvist-Ax och Johan Björklund från HLR rådet beskriver att det tidigare varit svårt att få fram data på ett enkelt och tillförlitligt sätt.

– Nu finns möjlighet att följa upp samverkan och insatsen i sin helhet från larmcentralen, ambulansen och räddningstjänsten vilket tidigare varit svårt. Tack vare att LPA nu delger denna rapport utan extra kostnad hoppas vi att alla räddningstjänster kopplar på tjänsten så fort som möjligt, säger Ingela Hasselqvist-Ax vid HLR-rådet.

HLR rådet kommer göra en första analys över uppdragen som rapporterats in mellan den 1 juni och 31 december 2019.

TEXT Johan Björklund

Detta kan göras på "Alla kan rädda liv-dagen"

Restart a Heart Day i Kungsträdgården 16 oktober 2018.

Börja planeringen inför "Alla kan rädda liv-dagen" 16 oktober redan nu. Vad kan din förening eller arbetsplats bidra med?

TEXT Ingela Hasselqvist-Ax

Syftet med dagen

♥ "Restart a Heart Day" är initierad av ILCOR som är paraplyorganisation för alla HLR råd i världen. Syftet är att uppmärksamma allmänheten på hjärtstopp, vikten av att kunna HLR, och hur man använder en hjärtstartare. Svenska HLR rådet som är medlem i ILCOR via ERC, stödjer initiativet.

Skolor, sjukhus, vårdcentraler, räddningstjänster, utbildningsföretag inom HLR, Larmcentralen, HLR rådet och många andra, genomförde fina arrangemang förra året. ERC har rapporterat att 675 000 personer i Europa gick en HLR-kurs under kampanjen, i år ska vi sikta på att bli ännu fler!

Vad kan man genomföra för aktiviteter?

♥ Börja redan nu fundera på vad din förening, arbetsplats eller företag kan bidra med t.ex: Demonstration av HLR och hjärtstartare, prova på! Genomgång på arbetet, var finns hjärtstartaren, hur används den och finns den registrerad i

Hjärtstartarregistret? Repetera HLR eller visa ett HLR scenario med räddningstjänsten, ambulans och polis.

Samverka med andra

♥ Samverka med andra på orten som vill sätta "Alla kan rädda liv-dagen" i fokus, skola, Räddningstjänst, Riksförbundet HjärtLung, Sjöräddningen, SMSlivräddare, Branschrådet för Hjärtstartare i Sverige, Röda Korset, Civilförsvarfsförbundet eller Svenska Livräddningssällskapet. Dela ert arrangemang på sociala media, kontakta er lokaltidning, och anmäl aktiviteten på hlr.nu.

Ladda ner material

♥ ERC, som är moderorganisationen i Europa för HLR och Första Hjälpen, har foldrar och affischer med svensk text för 2019 års aktiviteter som ni kan ladda ner, trycka och dela ut: www.erc.edu/about/restart

Hashtags för arrangemangen 2019 är: #allakanraddaliv #tillsammansraddarviliv

SMS-livräddning innebär att personer som utbildats i hjärt-lungräddning, HLR, frivilligt anmäler sig som livräddare via en app. Vill du bli SMS livräddare anmäl dig på smslivraddare.se.

TEXT Leif Svensson, professor, Karolinska Institutet

SÅ BLIR DU SMS-LIVRÄDDARE OCH RÄDDAR LIV!

♥ Om någon drabbas av hjärtstopp inom en radie av ca 500 meter från där livräddaren befinner sig, får personen av SOSAlarm AB ett SMS larm till sin telefon och kan snabbt bege sig till platsen för att ge HLR/alternativt på vägen plocka upp en hjärtstartare och inleda behandling i väntan på att ambulans eller räddningstjänst/polis anländer.

– Idén om SMS-livräddare fick jag när jag helt ovetande satt 10 meter från ett hjärtstopp, berättar Leif Svensson. Ett hjärtstopp hade inträffat en tidig morgon för 15 år sedan utanför den buss som jag satt i på väg till sitt arbete på hjärtkliniken, Södersjukhuset. Först när jag kom till mitt arbete och fick höra om episoden och om att en kvinna avlidit på den plats där bussen stått stilla ett tag, förstod jag att jag befunnit mig bara ett par meter från ett hjärtstopp, utan att få en chans att ingripa.

– Min omedelbara tanke blev: Hur många kan hjärt-lungräddning i Sverige? Ungefär 2 miljoner är utbildade...men hur många av dessa får chansen att använda sina kunskaper? Knappast någon? I alla fall väldigt få. Jag som har livrädd-

ning som yrke satt 10 meter från denna allvarliga händelse, helt ovetande om det inträffade och därmed helt utan chans att ingripa. Jag kunde kanske gjort skillnad? Svaret får jag aldrig men jag insåg snabbt att: Något måste göras!

Med denna episod började vår resa med att utveckla SMS Livräddning. En resa som resulterat i en metod som nu finns och används i praktiken i flera stora städer runt om i världen.

Bara i Sverige finns det i Västra Götaland (cirka 2 miljoner invånare), Stockholm (cirka 2 miljoner invånare) och Södermanland och Västmanland (cirka 600 000 invånare).

SMS Livräddning har utvecklats ytterligare och finns nu i olika skepnader i Köpenhamn, USA/Seattle, Asien, Japan osv. Det finns mängder av goda exempel och publicerad vetenskap på lyckade insatser där SMS Livräddare räddat liv med hjälp av hjärtlungräddning och eller med hjärtstartare.

Idag finns i Sverige cirka 40 000-50 000 SMS Livräddare av cirka 1-2 miljoner utbildade! Vi borde i Sverige med vår "HLR

Ladda ner appen på www.smslivraddare.se och öka din tillgänglighet som livräddare

Foto: SMSLIVRÄDDARE

rörelse" lätt kunna vara 100 000-200 000 SMS Livräddare. Kom med!

Jag tycker det är självklart att alla som går en kurs i hjärtlungräddning också skall ansluta sig till att bli SMS Livräddare. Varför går man annars kurs...? Om man inte är beredd att hjälpa någon? Granne? Familjemedlem? Jobbarkompis? Eller medmänniska?

Jag uppmanar därför alla som kan HLR eller utbildar i HLR på alla nivåer att hjälpa till att sprida informationen om SMS Livräddning. Vi behöver bli fler! Då kan vi göra skillnad!

Vill man vara med i kedjan som räddar liv och verkligen vill göra skillnad är det ett måste tycker jag att också vara SMS Livräddare. Är det länge sedan du gick kurs kan du alltid friska upp kunskaperna och gå en repetitionskurs eller liknande utbildning. Jag rekommenderar att du kontaktar någon av de som HLR rådet samarbetare med. Följ denna länk för mer information: www.hlr.nu/hitta-utbildare/

SMS Livräddning har tillsammans med HLR rådet idag utvecklats ytterligare. I de regioner som är anslutna till SMS Liv-

räddning kopplas nu systemet samman med Hjärtstartarregistrets kartfunktion och uppgifter om vart närmsta hjärtstartare finns att hämta. Idén och strategin med detta är att vid larm springer några direkt till den drabbade för att göra HLR medans några hämtar upp närmsta hjärtstartare.

Detta kan bara möjliggöras med hjälp av hjärtstartarregistret. Hur bra systemet fungerar avgörs av hur många SMS Livräddare och hjärtstartare som är tillgängliga. Hjälpt oss därför att rapportera in alla offentliga och alla kända hjärtstartare till info@hjartstartarregistret.se

Samma princip gäller även här: Kan du HLR skall du bli SMS Livräddare för att få chansen att rädda liv. Har du införskaffat en hjärtstartare skall du offentliggöra/tydliggöra dess position annars kommer den aldrig att användas!

Du som SMS Livräddare är en mycket viktig resurs och dina insatser vet vi gör skillnad för den som drabbas av hjärtstopp. Du kan aldrig göra fel!

För...vad är egentligen alternativet? Att ingen gör något alls...

Jan Lindberg och Johan Lönneborg från räddningstjänsten Sala-Heby i samverkansprojekt med Sala Sparbank.

HJÄRTSTARTARE PÅ LANDSBYGDEN

♥ Ett projekt för spridning av hjärtstartare på landsbygden är under uppstart i Sala och Heby kommuner. Projektet är ett samarbete mellan Räddningstjänsten Sala-Heby och Sala sparbank där räddningstjänsten står för utbildning m.m. och sparbanken för finansiering.

Det var Johan Lönneborg på Räddningstjänsten som kom med idén när SMS livräddare infördes i Västmanland och Sörmland den 30 november 2018.

Tanken med projektet är att intresserade personer som bor strategiskt i mindre byar och samhällen ska kunna ansöka om bidrag till hjärtstartare och betala en mindre del själv. Förhoppningsvis är det personer som är tillgängliga en stor del av tiden och är registrerade som SMS-livräddare.

Ansökan ska bl.a. innehålla en kort presentation och motivering till varför man söker bidraget. Man ska även beskriva den tänkta placeringen och uppskattat tillgänglighet.

Vår förhoppning är att på detta sätt öka chansen till snabb hjälp och därmed ökad överlevnad vid hjärtstopp. Samarbete mellan Räddningstjänsten och Sala sparbank har pågått under flera år och 31 hjärtstartare har nu finansierats av banken.

TEXT Jan Lindberg, Räddningstjänsten Sala-Heby

Nya europeiska guidelines för HLR nästa år

♥ I oktober 2020 kommer nya europeiska riktlinjer för HLR att presenteras på ERCs kongress i Manchester. Riktlinjerna kommer att skrivas utifrån den kontinuerliga utvärdering av vetenskap som den internationella organisationen ILCOR gör i form av systematiska granskningar. Första steget har varit att skapa en översikt över innehållet, denna översikt ligger ute för publika kommentarer till 6e juni 2019 på följande länk <https://cprguidelines.eu/guidelines-2020>. Därefter påbörjas en intensiv period för de olika arbetsgrupperna med att granska all tillgänglig litteratur. ERC betonar denna gång vikten av att kontinuerligt få bred input.

Fokus för guidelines 2020 kommer att vara att identifiera nyckelinterventioner som spelar stor roll och förklara bakomliggande vetenskap till varför man skall göra som det står i algoritmen.

Sverige har en god representation i arbetsgrupperna med bland andra Johan Herlitz, Gisela Lilja, Therese Djärv, samt Hans Friberg. Efter att ERC publicerat sina guidelines påbörjas processen med de svenska riktlinjerna som presenteras i samband med en kongress i maj 2021.

TEXT Therese Djärv

Nätverksträff för instruktörer Skåne och Halland

Information delades ut och kontakter knöts när 150 HLR-instruktörer möttes på Skånes universitetssjukhus i Malmö.

TEXT Stina Nilsson & Liselott Rehn

♥ Måndagen den 29 april fylldes Jubileumsaulan på Skånes universitetssjukhus i Malmö med 150 entusiastiska HLR-instruktörer i en nätverksträff för instruktörer i företag, föreningar och organisationer i Skåne och Halland Tillsammans med sjukhusets HLR-verksamhet, Team HLR Practicum stod Svenska HLR-rådet som värd för denna träff.

Vikten av nätverksträffar är stor. Information och utbyten tillgodoses när olika professioner delar med sig av sina erfarenheter.

Genom att ge stöd, inspiration och kvalitetssäkra våra instruktörer ökar intresset av att lära ut HLR och sprida budskapet om att rädda liv.

Förutom presentation av Malin Rundgren om hjärtstopp hos barn och ungdomar innehöll programmet även föreläsning av Anette Nord om hur vi kvalitetssäkrar vår HLR-utbildning. Johan Herlitz visade med sin fina presentation vad som händer i hjärtat vid hjärtstopp och Ingela Hasselqvist-Ax avslutade med att berätta om hjärtstartarregistret. I pausen hade deltagarna möjlighet att mingla runt och besöka inbjudna utställare. Nätverksträffen i Malmö var verkligen uppskattat och många nya kontakter knöts.

Anette Nord från HLR-rådet med föredrag om hur vi kvalitetssäkrar HLR-utbildningen.

HLR KONGRESS
STOCKHOLM
24-25 SEPTEMBER
2019

Anmäl dig till HLR 2019

Allt om kongressen och
anmälan: www.hlrkongress.nu

---

www.hlr.nu

Svenska HLR rådet
Box 5182
121 18 Johanneshov

Kontakt:

Bodil Berggren
kanslichef
08-120 586 71
bodil.berggren@hlr.nu

Utbildningsmaterial:

www.hlrwebbutik.se

RÄDDA LIV

MAGASIN FRÅN SVENSKA HLR RÅDET

Ansvarig utgivare:

Andreas Claesson
ordförande Svenska HLR rådet
andreas.claesson@hlr.nu

Tidningen kommer ut som
pdf två gånger per år till
Sveriges alla livräddare.